

podporządkowanie temu celowi wszystkich spraw wewnętrznych.

Należy podkreślić, że nie kongres międzynarodowy będzie dopiero rozstrzygał sprawę Polski. Wszystkie sprawy zasadnicze, dotyczące urządzenia Europy, rozważane będą niezadługo, jeszcze przed kongresem w naradach między koliantami.

Komitet narodowy przez stworzenie armii, którą koalicja uznała wojsko współwalczące i sojusznice, a nad którym władzę naczelną sprawuje Komitet Narodowy, postawił Polskę w rzędzie aliantów. Z tego też tytułu uzyskano zapewnienie, że przedstawiciele Komitetu Narodowego będą brali udział w naradach bezpośrednio lub pośrednio Polski dotyczących. Podkreślam, że przychylnie dla sprawy polskiej szczególnie ze strony Francji, jest wielka. Jednak wszystko to, co się dzieje w tej chwili w kraju, wywołać może wątpliwości, czy tylko ta część narodu, której dążeń wyrazicielem był przez cały czas wojny Komitet Narodowy, czy też cały naród jest członkiem koalicji. Od akcji politycznej w kraju uzależniony jest walor głosu polskiego w entancie, a przecież chodzi o to, aby głosu tego podczas narad nie obniżyć. Nie powinno być dwóch zdań co do tego, iż cała Polska stoi w jednym szeregu z koalicją. Dla ustalenia tych właśnie wszystkich zagadnień i wobec braku bezpośredniej komunikacji Warszawy z koalicją, zostałem delegowany przez Komitet Narodowy.

W sprawie granic Polski oświadczył profesor Grabski:

Żadne uchwały w tym względzie jeszcze nie zapadły. Komitet stoi na stanowisku, a to stanowisko jego wśród aliantów jest przeważnie uznane, że w warunkach geograficznych, w jakich znajduje się Polska, musi być ona tak silna, aby mogła stanowić skuteczną zapórę między Rosją a Niemcami i aby była potężną placówką kultury europejskiej na Zachodzie. Polska musi być państwem przynajmniej trzydziestokilko milionowym. Polska powinna

wejść do bloku południowo-wschodniego, łączącego Bałtyk z Morzem Czarnym. Blok ten, do którego wejdą: Polska, Czechy, Rumunia i Jugosławia, przecinając w poprzek Europę, łączyłby te państwa ścisłymi konwencyami wojskowymi i umowami handlowo-celnymi, monetarnymi i komunikacyjnymi. Przy określaniu granic Polski względy te muszą grać również poważną rolę. Leży w interesie Polski

zaopatrzone nie tylko we wszelkie potrzeby wojenne, według normy frontu zachodniego, lecz i w żywność.

Do szeregów!

Tworzenie armii polskiej to najpilniejszy obowiązek powstającego państwa, to krwią pisany nakaz.

Dziś, gdy na całym świecie milnie szcęk o rzezi — Polska została osaczona przez wrogów, którzy sieją mord i zniszczenie na jej ziemiach. We wschodniej Galicji palą, rabują, mordują bezbronną ludność hordy ukraińskie, na dawnym obszarze Ober Ostu grasuje zbrodniczość pruska, na wschodnich kresach Polski przędza rzezi wśród Polaków dzicz bolszewicko-rosyjska. Musimy bronić swych granic, musimy bronić naszych kobiet i dzieci, mordowanych przez zbrodnicze bandy wrogów. Dlatego musimy stworzyć silną armię, która może jedynie zapewnić nam bezpieczeństwo. Do szeregów armii polskiej — oto hasło, które powinno zbudzić całą Polskę do wielkiego czynu. Walczące oddziały polskie z trudem powstrzymują napór wrogów — pomoc jest konieczna. Zanim nastąpi ogólny pobór, niosą ją formowane w różnych miejscach

wojskach kraju oddziały ochotnicze. Między innymi odbył się w tych dniach przegląd nowozaciężnych ochotników z 3 powiatów: Biała, Wadowice, Żywiec. Stanęli ochotnie w szeregach obrońców ojczyzny. Cześć im z tego — a za ich przykładem niech pójda inni — bo przecież Polsce, zmartwychwstającej po tylu latach niewoli — nie może braknąć obrońców! A więc do szeregów armii polskiej!

Jak Czesi budują swe państwo.

Gdy Polska nie może jeszcze wyjść z chaosu wewnętrznych walk, gdy nawet w wielkiej chwili budowy własnego państwa nie zdobyła się na solidarność narodową — Czesi odrazu zdobyli się na

Lwów po uwolnieniu: Samarytanki, które pracują w szpitalu na Politechnice

i całego urządzenia Europy środkowej, byśmy mieli bezpośrednią granicę z Rumunią, tak, by przez Dniestr i Wisłę połączone było morze Bałtyckie z Czarnym.

Na zapytanie, kiedy możemy spodziewać się przybycia armii polskiej z Francji, odpowiedział reprezentant Komitetu narodowego:

Gdy tylko rozpoczęły się rokowania o zawieszenie broni, Komitet Narodowy wraz z generałem Hallerem przedłożył marszałkowi Fochowi szczegółowy plan przeniesienia wojsk polskich z Francji do Polski. Plan ten został przyjęty. Ostateczną chwilę i sposób przybycia wojsk tych do kraju zadecyduje Komitet Narodowy w Paryżu w związku z wynikami misji, w której została wysłana do kraju. Wojsko polskie w każdym razie przyjedzie

Jak Czesi budują swe państwo: Przedstawiciele Czech: pos. Kłofacz (1), Stanek (2), i Kalina (3) w podróży do Paryża na dworcu w Żurychu

Niemcy a koalicja: Karabin maszynowy na ulicach Berlina